nr. 3-576/22
nr.electoronic 2-22030761-12-3-03032022-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

Republica Moldova, mun.Chișinău 30 aprilie 2024

Judecătoria Chișinău (sediul Centru) constituită din:
Preşedintele şedinţei, judecător Tatiana Avasiloaie
Grefieri Alexandru Carp

a examinat în şedinţă publică acțiunea în contencios administrativ depusă de Bordan Tudor împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia de licențiere a profesiei de avocat cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

La examinarea cauzei au participat:
reclamantul Bordan Tudor,
reprezentantul pârâtei, avocatul Zaharia Procopie.

a constatat:

Pretențiile reclamantului.

La data de 03.03.2022, Bordan Tudor a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia de licențiere a profesiei de avocat cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii indică că la data de 07.10.2021 a formulat și depus în adresa Comisiei de licențiere a profesiei de avocat o cerere înregistrată în cancelarie cu nr.2420/2021 prin care, în conformitate cu prevederile art.10 alin.(2) lit.d), art.21 alin.(l) lit.b) - f) și art.22 din Legea nr. 1260 cu privire la avocatură din 19.07.2002 cu modificările introduse prin Legea nr.215 din 13.07.2006, în vigoare din 11.08.2006, Legea nr.102 din 28.05.2010, în vigoare din 03.08.2010 și Legea nr.67 din 22.04.2021, în vigoare din 14.06.2021 inclusiv la 07.10.2021 (data depunerii cererii de admitere în profesie), a solicitat admiterea în profesia de avocat, iar în acest sens a anexat actele necesare, care justifică întrunirea cerințelor legale pentru admiterea în profesia de avocat.

Astfel, după expirarea a mai mult de 30 zile de la data depunerii cererii, având în vedere că aceasta nu a fost examinată și nici nu a fost informat despre decizia autorității publice căreia s-a adresat cu solicitare pentru adoptarea unui act administrativ individual, la data de 07.12.2021, a adresat Uniunii Avocaților, Consiliului Uniunii Avocaților și Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, o cerere prealabilă, înregistrată cu nr.2996/2021, prin care a solicitat: 1. Constatarea neexaminării în termen legal a cererii nr.2420/2021 depuse la data de 07.10.2021 în cancelaria Uniunii Avocaților din Moldova. 2. Constatarea întrunirii cerințelor legale pentru admiterea în profesia de avocat, prevăzute la art. 10 din Legea nr.1260 cu privire la avocatură și adoptarea hotărârii privind admiterea mea în profesia de avocat. 3. Examinarea cererii respective în termenul prevăzut de lege și informarea despre rezultatul examinării.

Prin urmare, până la expirarea termenului de soluționare a cererii inițiale, cât și a cererii prealabile, nu a fost înștiințat despre decizia adoptată cu referire la cererile înaintate.

Totodată, menționează că, abia la 21.01.2022 a primit un mesaj prin care a fost informat că, la data de 25.01.2022 va avea loc examinarea cererii înaintate de către Comisia de licențiere a profesiei de avocat, ședință care a avut loc online și care a fost amânată pe motiv de lipsă de

cvorum, fiind amânată pentru data de 04.02.2022 când a avut loc această ședință de examinare, iar la finele acesteia fost informat despre faptul că, după deja urmează ca comisia să se expună asupra acestor cereri.

Ulterior, la 05.02.2022 prin intermediul poștei electronice a fost informat că, Comisia de licențiere a profesiei de avocat a prelungit examinarea cererilor înaintate și următoarea ședință a comisiei a fost stabilită pentru data de 08.02.2022, însă pentru data respectivă nu a primit datele de acces la ședința respectivă, având în vedere că, ședințele au avut loc online.

După aceasta, pe pagina oficială web a Uniunii Avocaților din Republica Moldova a stabilit că, de fapt asupra cererilor înaintate Comisia de licențiere a profesiei de avocat s-a expus deja la data de *04.02.2022* prin hotărârea nr.9/2/2022 din 04.02.2022, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea privind admiterea în profesia de avocat înregistrată cu nr.2420/2021 din 07.10.2021 și cererea prealabilă nr.2996/21 din 07.12.2021.

Reieșind din circumstanțele expuse, consideră că respingerea acestor cereri este neîntemeiată din motivele care le va prezenta *infra.*

Comunică reclamantul că își întemeiază cererea în baza prevederilor art. art. 1, 4, 7, 8, 16, 26, 43, 54 din Constituția Republicii Moldova.

La fel, reieșind din aspectele speței și subiecții implicați, menționează că, Comisia de licențiere a profesiei de avocat reprezintă o autoritate publică în sensul corespunderii criteriilor stabilite de prevederile art.7 din Codul administrativ. Astfel, Comisia de licențiere a profesiei de avocat întrunește criteriul de instituire prin lege sau act normativ, fiind instituită în temeiul prevederilor art.35 alin.(6) din Legea cu privire la avocatură. Comisia întrunește și cel de al doilea criteriu stabilit de art.7 din Codul administrativ pentru identificarea unei entități organizatorice ca fiind autoritate publică și anume - acțiunea în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public, competența Comisiei de licențiere a profesiei de avocat fiind conform art.43 alin.(3) din Legea cu privire la avocatură: adoptă hotărâri privind admiterea la examene; organizează examenele de admitere la stagiu și de calificare; aprobă rezultatele examenelor de admitere la stagiu și adoptă hotărâri privind admiterea la stagiul profesional; aprobă rezultatele examenelor de calificare și adoptă hotărâri privind admiterea în profesie.

Prin urmare, conchide că, activitatea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat și relațiile acesteia cu diferiți subiecți de drept cad sub incidența întregului areal legislativ, care reglementează activitatea autorităților publice.

Totodată, consideră că alte prevederi relevante speței sunt – art. art. 5, 10, 11, 20, 21, 31, 39, 60, 64, 118, 119, 120, 162, 165, 167, 206, 209 ale Codului administrativ, art. art. 10, 35 alin. (6), lit. a), 42, 43 din Legea cu privire la avocatură (în vigoare la momentul depunerii cererii nr.2420/2021 din data de 07.10.2021 și a cererii prealabile nr.2996/21 din 07.12.2021), art. 12, art.22, art.24 din Regulamentul de organizare și funcționare a Uniunii Avocaților, aprobat prin hotărârea Consiliului Uniunii Avocaților {aleatoriu}*, art.40, art. 42 din Regulamentul de organizare și funcționare a Uniunii Avocaților, aprobat prin hotărârea Consiliului Uniunii Avocaților din 27.05.2016:

În motivarea acțiunii, reclamantul comunică că potrivit art.35 din Legea nr.1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură, Uniunea Avocaților este organul de autoadministrare al avocaților, din care fac parte toți membrii barourilor din țară și are sediul în municipiul Chișinău. Uniunea Avocaților este persoană juridică, are patrimoniu și buget propriu. Patrimoniul Uniunii Avocaților poate fi folosit și în activități producătoare de venituri, în condițiile legii. Mai mult, în conformitate cu prevederile art.43 alin.(4) din Legea cu privire la avocatură din 19.07.2002 hotărârile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat pot fi contestate în contencios

administrativ, iar potrivit prevederilor art.20 din Codul administrativ dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod. Potrivit art.35 alin.6) din Legea Nr.1260 din 19.07.2002, în cadrul Uniunii Avocaților se constituie și funcționează: Comisia de licențiere a profesiei de avocat; Comisia pentru etică și disciplină; Comisia de cenzori; secretariatul.

La fel, reclamantul face trimitere la art. 13 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului - „dreptul la un remediu efectiv", orice persoană ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale. Totodată, remarcă jurisprudența CtEDO, care a concluzionat că, art.6 era aplicabil într-o cauză referitoare la controlul jurisdictional al numirii unei președinte de instanță *(Tsanova-Gecheva împotriva Bulgariei,* pct. 84-85). Astfel, admițând că deși art.6 nu garanta dreptul de a fi promovat sau de a ocupa un post în funcție publică, Curtea a observat, totuși, că dreptul la o procedură de recrutare sau *promovare legală și echitabilă* sau *dreptul de acces egal* la un post și la funcția publică puteau fi considerate în mod întemeiat drepturi recunoscute de legislația internă, în măsura în care instanțele interne le-au recunoscut existența și au examinat motivele invocate de părțile interesate în acest sens [a se vedea, de asemenea, *Majski împotriva Croației (nr. 2),* pct. 50; *Fiume împotriva Italiei,* pct. 35].

Prin urmare, consideră că la examinarea cererii se impune, reieșind inclusiv din actele descrise *supra,* constatarea faptului că, subsemnatul întrunește condițiile impuse de legiuitor, reglementate la art. 10 alin.(2) și (3), art.21 alin.(l) lit. b) - f) și alin.(3) lit.a) și b) și art.22 din Legea nr.1260 cu modificările introduse prin Legea nr.215 din 13.07.2006, în vigoare din 11.08.2006, Legea nr.102 din 28.05.2010, în vigoare din 03.08.2010 și Legea nr.67 din 22.04.2021, în vigoare din 14.06.2021.

În contextul actelor normative naționale și internaționale enunțate, menționează că, subsemnatul activează în organele Procuraturii din 2010 până în prezent, fiind absolvent al Institutului Național al Justiției în anul 2010, potrivit cazierului judiciar nu are antecedente penale, în perioada exercitării funcției de procuror a fost stimulat de patru ori cu diferite distincții (anul 2014 - Diplomă de onoare de categoria III; anul 2015 - Diplomă de onoare de categoria II; anul 2016 - Diplomă de onoare de categoria I; anul 2017 - Insigna de piept „Eminent al Procuraturii) și în cadrul activității nu a fost niciodată sancționat, nu s-au constatat careva fapte ce ar constitui abateri grave și nici nu a fost stabilit să fi încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale omului, circumstanțe care nu au fost negate nici de către Comisia de licențiere a profesiei de avocat prin hotărârea sa cu nr.9/2/2022 din 04.02.2022.

Astfel, din considerentul că în anul 2010 a absolvit Institutul Național al Justiției, adică cu trecerea unui termen deja de peste 10 ani, sunt întrunite condițiile legale de a solicita admiterea în profesia de avocat în condițiile art. 10 alin.(2) lit.d) din Legea cu privire la avocatură, (în vigoare la 07.10.2021 (data depunerii cererii de admitere în profesie), care stipulează că: Sunt scutite de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare persoanele care au cel puțin 6 ani vechime în muncă neîntreruptă în funcția de judecător sau procuror, fiind absolvenți ai cursurilor de formare inițială a judecătorilor sau procurorilor din cadrul Institutului Național al Justiției.

În această ordine de idei, menționează că legiuitorul nu a introdus în lege condiția obligatorie - până la expirarea a 6 luni de la demisia din funcția de procuror sau judecător, *cum*

ar fi în cazurile stipulate la literele b)-c) ale alin.(2) din art. 10 din Legea cu privire la avocatură (în vigoare la 07.10.2021 (data depunerii cererii de admitere în profesie), condițiile cumulative în cazul de față fiind: absolvirea cursurilor de formare inițială a judecătorilor sau procurorilor din cadrul Institutului Național al Justiției; au cel puțin 6 ani vechime în muncă neîntreruptă în funcția de judecător sau procuror, condiții care solicitantul le întrunește fără echivoc.

Prin urmare, invocă că și la acest capitol întrunește condițiile legale pentru accedere în profesia de avocat cu eliberarea licenței corespunzătoare.

Mai remarcă reclamantul că, la momentul solicitării de a fi admis în profesia de avocat, nu au fost careva temeiuri ce ar fi impus Comisia de licențiere să respingă cererea, având în vedere că, starea de incompatibilitate nu survine în momentul depunerii cererii de admitere în profesia de avocat, ci în momentul în care solicitantul capătă dreptul de a desfășura activitatea de avocat în conformitate cu prevederile art. 12 din Legea cu privire la avocatură, or, prevederea respectivă stabilește că, „(1) Pentru desfășurarea activității de avocat, solicitantul care a susținut examenul de calificare adresează o cerere scrisă ministrului justiției privind eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat. (2) După primirea licenței, avocatul este în drept să desfășoare activitatea de avocat doar după: depunerea jurămîntului; înregistrarea unei forme de organizare a activității de avocat în condițiile art. 32. ”

Astfel, Comisia de licențiere, urma doar să constate corespunderea în raport cu celelalte condiții stabilite de lege, iar motivul de incompatibilitate nu a fost corect încadrat, deoarece nu a reușit să obțină dreptul de a desfășura activitatea de avocat. Or, în acest caz, Comisia numai după admiterea reclamantului în profesia de avocat este în drept să decidă asupra acțiunilor sale de incompatibilitate, căci respectiva stare nu survine în momentul depunerii cererii de admitere în profesie de avocat, ci în momentul în care candidatul/solicitantul deține dreptul de a desfășura activitatea de avocat în conformitate cu prevederile art. 12 din Legea cu privire la avocatură, și nimic nu îngrădește retragerea licenței respective, în ipoteza în care solicitantul nu va respecta prevederile legale expuse, la etapa licențierii profesiei de avocat. Or, cele două etape de accedere în profesia de avocat prevăzute de legiuitor la Capitolului III și IV din Legea cu privire la avocatură, asigură respectarea art.l1 din Lege, pe de o parte și dreptul la viața privată, inclusiv dreptul la exercitarea oricărei funcții retribuite, pe de altă parte.

La acest capitol, subliniază că, legislatorul a instituit două etape pentru exercitarea profesiei de avocat: admiterea în profesia de avocat și eliberarea propriu-zisă a licenței de avocat în baza căreia și este exercitată profesia de avocat, etape care se preced și sunt corelative (nu poate fi eliberată licența de avocat fără ca solicitantul să fie admis în profesia de avocat), astfel la momentul solicitării de a fi admis în profesia de avocat (prima etapă), nu au fost careva temeiuri de a respinge cererea sa, eventuala motivare a comisiei prin faptul incompatibilității este lipsită de suport legal, deoarece la etapa admiterii în profesia de avocat, Comisia de licențiere este în drept să admită solicitanții angajați în câmpul muncii în funcții retribuite, conform art. 10 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură.

În aceste condiții, reieșind din prevederile legale enunțat se stabilește că, incompatibilitatea invocată de comisie ar fi posibil de invocat doar în situația când deja a fost depus jurământul și înregistrată forma de organizare a activității de avocat, moment când și devine posibilă desfășurarea profesiei de avocat și nu la momentul obținerii licenței de avocat, care în sine nu generează posibilitatea exercitării profesiei de avocat.

Reclamantul consideră relevant de menționat și faptul că, nu este clară poziția Comisiei de licențiere a profesiei de avocat la interpretarea și aplicarea neuniformă a legislației în vigoare,

precum și la aplicarea selectivă și discriminatorie a prevederilor legale, deoarece, în unele cazuri, în baza acelorași principii, persoane care practic dețin același statut, sunt admiși în profesia de avocat, fapt ce denotă o poziție contradictorie și ambiguă a comisiei. Or, inclusiv art.23 din Codul administrative stabilește cert că, *„Autoritățile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să trateze în mod egal* persoanele aflate în situații similare. Orice diferență de tratament trebuie justificată în mod obiectiv. Atît în cadrul procedurii administrative, cît și în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligații pe motiv de rasă, origini familiale, sex, limbă, cetățenie, apartenență etnică, religie, convingeri politice sau ideologice, educație, situație economică, condiție socială. ”

Un alt argument invocat de Comisia de licențiere a fost faptul că, după recepționarea cererii (07.10.2021) și pe parcursul examinării acesteia (până la 04.02.2022) au intervenit modificări legale la prevederile art. 10 din Legea cu privire la avocatură, formulate prin Legea nr. 13 din 21.01.22, publicată în Monitorul Oficial nr.26/25.01.22.

La acest capitol, reclamantul evidențiază prevederile art.30 din Codul administrativ, care stabilește că, autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. De asemenea, fiind consacrat că, autoritățile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobîndite, decît în situații în care, în condițiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar *pentru interesul public.*

În acest sens, consideră relevante și prevederile art.68 din Codul administrative care stabilește că, „autoritățile publice sînt obligate să asigure: a) buna organizare și desfășurare a procedurii administrative; b) primirea, înregistrarea și soluționarea petițiilor înaintate, precum și legalitatea deciziilor și comunicarea lor în termen legal, c) aplicarea dispozițiilor privind transparența administrației și accesul la informațiile publice. Or, în cazul dat aceste prevederi au fost complet încălcate de autoritatea care a examinat cererile înaintate.

Mai remarcă prevederile art.7 din Codul civil, care stabilește că, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.

Astfel, atrage atenția la faptul că, în perioada cât Comisia de licențiere ar fi examinat cererea înaintată (07.10.2021-04.02.2022) se observă că, de facto Comisia de licențiere a funcționat și în perioada respectivă a adoptat și hotărâri, circumstanțe care determină faptul că, în cazul dat comisia intenționat a tergiversat examinarea cererii inițiale și cererii prealabile înaintate (peste termenul legal stabilit), după care s-a mimat petrecerea unor ședințe pentru examinarea cererii respective, care tot intenționat s-au amânat cu un singur scop ca să fie modificate prevederile art. 10 din Legea cu privire la avocatură, pentru a încerca cumva să-și motiveze respingerea cererilor. Or, aceste circumstanțe sunt evidente chiar și reieșind din declarațiile efectuate de mai mulți funcționari în mass-media cu referire la subiectul dat.

Or, această tergiversare neîntemeiată a examinării cererilor înaintate se observă că nu este condiționată de careva argumente și obiective temeinice și corecte, căci nu este clar nici faptul că, la 04.02.2022 Comisia de licențiere a examinat cererile depuse (cererea inițială și cererea prealabilă), inclusiv, a fost audiat cu referire la aceste cereri și tot la data respectivă a fost anunțat că, comisia se retrage pentru examinarea acestor cereri, însă la 05.02.2022 a fost anunțat pe mail că, Comisia de licențiere a prelungit examinarea și următoarea ședință a comisiei fiind fixată

pentru data de 08.02.2022, dar la data respectivă nu a fost înștiințat despre datele de acces pentru a participa la ședința respectivă și nici nu i-au fost comunicate motivele amânării examinării cererii și care a fost necesitatea prelungirii examinării cererii în cauză și la următoarea ședință.

Cu toate acestea, deja ulterior accesând pagina oficială web a Uniunii Avocaților din Republica Moldova a stabilit că, de facto cererile pe care le-a înaintat au fost examinate și pe marginea acestora s-a emis hotărârea nr.9/2/2022 care este datată cu 04.02.2022. Or, aceste circumstanțe, suplimentar, pun la îndoială obiectivitatea și corectitudinea comisiei la examinarea cererilor înaintate, cât și legalitatea acțiunilor întreprinse la examinarea cazului dat. Mai mult ca atât, în hotărârea comisiei nu s-a motivat nici într-un fel faptul examinării peste termenul legal a cererilor înaintate și respectiv încălcarea prevederilor legale imperative cu referire la acest capitol (expuse supra).

Drept urmare, susține că instanței de judecată îi revine rolul în continuare de a soluționa pretențiile reclamantului, cu anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr.9/2/2022 din 04.02.2022, constatarea faptelor de întrunire a cerințelor legale prevăzute de lege pentru accedere în profesia de avocat și cu obligarea Comisiei de licențiere de a adopta actul individual favorabil de admitere în profesie cu eliberarea licenței corespunzătoare.

Cu referire la respectarea termenelor de depunere a cererii prealabile și în instanța de judecată, reclamantul face trimitere la prevederile art. 10 alin.(l), art. 17, art.20, art. 164, art. 165 alin.(l), (2), (3), art. 196 din Codul administrativ. Astfel, în baza celor expuse, luând în considerație că litigiul apărut se soluționează în procedura reglementată de Codul administrativ, prin prezenta cerere, conducându-se de prevederile art.2-7, art. 10, art.20, art.22, art.23, art.25, art.26-27, art.33, art.38-40, art.42-44, art.50, art.60-64, art.l18-120, art.124, art.141-143, art.163, art.189, art.191, art. 196, art.204, art.206 alin.(l) lit.c) și d), art.207-209, art.211-212, art.218, art.224 din Codul administrativ, precum și art. 1-2, art. 12, art. 14, art. 19, art.22, art.26, art.32, art.38, art.55, art.85, art.90, art.96, art.166-167, art.277-278 din Codul de procedură civilă, solicită examinarea și admiterea prezentei cereri, constatarea neexaminării în termen legal a cererii nr.2420/2021 depuse în cancelaria comisiei Uniunii Avocaților din Moldova la data de 07.10.2021 și a cererii prealabile nr.2996/21 din 07.12.2021 și lezarea în așa mod a drepturilor și libertăților persoanei prevăzute de art.21 și art.43 din Constituția Republicii Moldova și art.6 CEDO; anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr.9/2/2022 din 04.02.2022, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea privind admiterea în profesia de avocat înregistrată cu nr.2420/2021 din 07.10.2021 și cererea prealabilă nr.2996/21 din 07.12.2021; constatarea întrunirii cerințelor legale pentru admiterea în profesia de avocat, prevăzute la art. 10 din Legea nr.1260 cu privire la avocatură, în vigoare la 07.10.2021 (data depunerii cererii de admitere în profesie), de către reclamantul Tudor Bordan; obligarea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat de a adopta actul administrativ individual favorabil prin care să fie dispusă admiterea reclamantului Tudor Bordan în profesia de avocat, în temeiul art. 10 din Legea cu privire la avocatură, pentru eliberarea licenței corespunzătoare.

Obiecțiile pârâtului.

La data de 18.10.2022, Uniunea Avocaților din Republica Moldova a depus referință prin care în temeiul art. 205 lit. e) şi 1) alin. (2) art. 207 şi alin. (1) lit. f) art. 224 al CA, solicită declararea drept inadmisibilă a cererii de chemare în judecată a reclamantului, subsecvent, respingerea ca neîntemeiată a acţiunii formulate de reclamant.

În susținerea poziției sale, pârâtul menționează că cererea de chemare în judecată formulată de Bordan Tudor o apreciază ca inadmisibilă din următoarele motive: în speță, reclamantul nu poate justifica, conform art. 207 alin. (2) lit. e) al CA, existenţa unui drept

vătămat printr-un act administrativ defavorabil, or reclamantul nu a făcut dovada unui drept stabilit prin lege privind admiterea în profesia de avocat.

În acest context, subliniază că, Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură dispunea la art. 10 alin. (2) că, sunt scutite de efectuarea stagiului profesional si de examenul de 2 calificare persoanele care: au cel puţin 6 ani vechime în muncă neîntreruptă în funcţia de judecător sau procuror sau deţin titlul de Doctor în Drept. Totodată, alin. (1) art. 10 al aceleiaşi legi stipula că, profesia de avocat poate fi exercitată de persoana care are cetăţenia Republicii Moldova, în privinţa căreia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, are diplomă de licenţiat în drept sau echivalentul acesteia, se bucură de o reputaţie ireproşabilă şi a fost admisă în profesia de avocat după susţinerea examenului de calificare.

Aşadar, autoritatea pârâtă explică că normele invocate de reclamant în susţinerea pretenţiei sale de a fi admis în profesia de avocat nu oferea, de fapt, un drept prestabilit de accedere în profesia de avocat, ci doar scutea candidaţii de obligaţia de a efectua stagiul profesional în avocatură şi de obligaţia de a susţine examenul de calificare în profesia de avocat. În rest, Comisia de licenţiere a profesiei de avocat fiind acea autoritate publică competentă să examineze cererea candidaţilor sub aspectul întrunirii tuturor celorlalte exigenţe şi condiţii care rezultă din lege pentru admiterea în profesia de avocat, printre care şi evaluarea reputaţiei candidatului şi corespunderea comportamentului şi activităţii acestuia cu principiile care rezultă din Codul deontologic al avocatului, lipsa unor hotărâri judecătoreşti prin care să se fi stabilit un abuz prin care candidatul a încălcat drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului, etc.

Notează că în conformitate cu prevederile articolului 10 al Legii pentru exercitarea profesiei de avocat, modificat prin Legea nr.13 din 21 ianuarie 2022 publicată în M.O nr.26/19 din 25 ianuarie 2022: (1) Profesia de avocat poate fi exercitată de persoana care are cetăţenia Republicii Moldova, în privinţa căreia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, are diplomă de licenţiat în drept sau echivalentul acesteia, se bucură de o reputaţie ireproşabilă şi a fost admisă în profesia de avocat după efectuarea stagiului profesional şi susţinerea examenului de calificare. (2) Sunt scutite de efectuarea stagiului profesional persoanele care au cel puţin 10 ani vechime în muncă în funcţia de judecător sau procuror, dacă, în termen de 6 luni de la demisia din funcţia respectivă, au solicitat participarea la examenul de calificare. (3) Persoanele scutite de efectuarea stagiului profesional, până la participarea la examenul de calificare, sunt obligate să urmeze cursuri, în volum de cel puţin 20 de ore, în cadrul Centrului de Instruire a Avocaţilor, privind etica şi deontologia avocaţilor, administrarea profesiei şi din alte domenii stabilite în statutul profesiei de avocat.

De asemenea, reține că potrivit dispoziţiilor finale şi tranzitorii şi anume, Art.II. stabileşte: (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. (2) Prevederile prezentei legi sunt aplicabile şi faţă de persoanele care au cerut admiterea în profesia de avocat în temeiul art. 10 alin. (2) din Legea nr.1260/2002 cu privire la avocatură până la intrarea în vigoare a prezentei legi, dacă o decizie pe marginea acestor cereri nu a fost luată până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Prin urmare, autoritatea pârâtă invocă că nu a existat şi nu există un drept garantat de accedere în profesia de avocat a foştilor procurori şi judecători, fiind garantat prin lege doar scutirea de efectuarea stagiului profesional în avocatură şi de susţinerea examenului de calificare în profesie în anumite condiţii, iar după operarea modificărilor, prin Legea nr.13 din 21 ianuarie 2022 publicată în M.O nr.26/19 din 25 ianuarie 2022 oportunitatea de a fi scutit de examenul de calificarea fiind exclusă.

Aşadar, concluzionează că reclamantul nu poate pretinde încălcarea unui drept pe care legea nu-i conferă în temeiul a art. 10 al Legii nr. 1260/2002, invocat de reclamant, şi nu este în drept să invoce vătămarea unui drept pe care legea nu-1 acordă, or legea oferă dreptul de a solicita admiterea în profesia de avocat şi verificarea de către CL a condiţiilor de accedere în profesie cu scutirea de efectuarea stagiului, după urmarea cursurilor în volum de 20 de ore la CIA a UA şi susţinerea examenului de calificare.

La acest aspect, remarcă că, reclamantul solicită mult mai multe drepturi, deci, legea îi conferă titularului drept pe care legea nu-1 garantează unor astfel de subiecţi şi, implicit, un drept care nu poate fi, în principiu, vătămat la această etapă.

În lumina celor expuse mai sus, Uniunea Avocaților nu constată existenţa unui pretins drept vătămat stabilit de lege al reclamantului privind admiterea în avocatură, or, după cum a arătat mai sus, nu există un drept garantat prin lege de a fi admis în profesia de avocat, aşa precum nu există un drept garantat prin lege de a accede în altă profesie, admiterea în profesia de avocat fiind condiţionată de verificarea corespunderii candidatului exigenţelor care rezultă din lege, inclusiv sub aspectul comportamentului şi activităţii corespunzătoare cu principiile Codului deontologic al avocatului.

În aceste condiţii, consideră că dreptul reclamantului de a fi scutit de cele două etape prealabile, mai sus menţionate, nu a fost încălcat, respectiv, se constată că UA RM nu a îngrădit acest drept oferit reclamantului şi, implicit, ultimul nu poate invoca pretinsa încălcare a dreptului de a fi admis în profesia de avocat pe motiv de neexaminare a cererii sale.

Referitor la netemeinicia cererii de chemare în judecată, menţionează că, în speţă, prin hotărârea Comisiei de licenţiere nr.9/2/2022 nr. din 04 februarie 2022 cererile domnului Bordan Tudor adresată Comisiei de Licenţiere a UA şi a cea prealabilă au fost respinse ca neîntemeiate.

Relatează că pentru adoptarea hotărârii comisia a reţinut: coroborat cu prevederile art.53 alin.2 Cod administrativ, Comisia de licenţiere se consideră competentă să examineze cererea adresată de petiţionar referitor la admiterea în profesia de avocat.

Astfel, în legătură cu alegerea noii componenţe a Comisiei de licenţiere a profesiei de avocat, examinarea cererilor sus menţionate a fost stabilită pentru data de 25 ianuarie 2022. Din motive de lipsă de cvorum, datorat prezenţei în şedinţă a mai puţin de 9 membri, examinarea cererii a fost amânată pentru data de 05.02.2022.

Mai indică autoritatea pârâtă că, în conformitate cu art.80 CA procedurile au fost conexate într-o singură procedură administrativă.

Totodată, notează că potrivit art. II alin.(l) al Legii nr.13/2022, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, potrivit art. II alin.(2) al Legii nr.13/2022, prevederile prezentei legi sunt aplicabile şi faţă de persoanele care au cerut admiterea în profesia de avocat în temeiul art. 10 alin. (2) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură până la intrarea în vigoare a prezentei legi, dacă o decizie pe marginea acestor cereri nu a fost luată până la intrarea în vigoare a prezentei legi. Legea nr.13/2022 a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 13 din 25.01.2022 şi respectiv urmează a fi aplicată la examinarea cererii nominalizate şi adoptării actului administrativ.

În sensul dat, Comisia de licenţiere a reţinut că potrivit Hotărârii Curții Constituţionale a Republicii Moldova nr.26 din 23.05.2002, Curtea a menţionat că, principiul neretroactivităţii legii nu este un principiu cu caracter absolut. În afară de prevederile art.22 din Constituţie, teoria contemporană a dreptului admite ca excepţii de la principiul neretroactivităţii legii, normele juridice cu caracter imperativ - legile imperative, precum şi normele juridice în care legiuitorul a stabilit expres că ele se vor aplica retroactiv. Potrivit prevederilor art.7 ale Codului jurisdicției

constituționale, orice act normativ, precum şi orice tratat internaţional la care Republica Moldova este parte, se consideră constituţional pînă cînd neconstituţionalitatea lui va fi dovedită în procesul justiţiei constituţionale, cu asigurarea tuturor garanţiilor prevăzute de prezentul cod.

Drept urmare, explică că analizând materialele dosarului administrativ în coroborare cu cadrul legal în vigoare, pertinent circumstanţelor de fapt şi de drept, Comisia de licenţiere a profesiei de avocat consideră că argumentele expuse în cadrul audierii nu sunt de natură să învingă aplicabilitatea prevederilor art.II alin.(2) din Legea nr. 13/2022, aplicabile cererilor pendinte cu privire la admiterea în profesie.

Or, potrivit prevederilor art.10 alin.(l) ale Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, profesia de avocat poate fi exercitată de persoana care are cetăţenia Republicii Moldova, în privinţa căreia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, are diplomă de licenţiat în drept sau echivalentul acesteia, se bucură de o reputaţie ireproşabilă şi a fost admisă în profesia de avocat după efectuarea stagiului profesional şi susţinerea examenului de calificare.

În consecință, constatând lipsa temeiului legal care să permită admiterea în profesia de avocat, fără susținerea examenului de calificare, Comisia de licenţiere a profesiei de avocat a dispus respingerea cererilor înaintate ca neîntemeiate.

Cu referire la faptul că reclamantul invocă drept temei şi circumstanţe a cererii sale de chemare în judecată faptul că, a depus la 07.10.2021 cerere de admitere în profesia de avocat conform art. 10 alin. (2) al Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, care nu a fost examinată în termen. Acest fapt, în opinia reclamantului, corelat cu dispoziţiile art. 10 alin. (2) al Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, dă naştere pretinsului drept de a fi admis în profesia de avocat, autoritatea pârâtă subliniază că, neexaminarea în termenul prevăzut de lege a cererii reclamantului de admitere în profesia de avocat nu acreditează temeinicia pretenţiilor sale formulate şi impune admiterea acţiunii în obligare doar din motiv că reclamantul consideră că „întruneşte toate condiţiile prevăzute de lege alin. (2) şi (3) art. 10 din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură”.

Susține Uniunea Avocaților că pretinsa nesoluţionare a cererii în termen nu poate constitui în sine un temei pentru admiterea în profesie. Neexaminarea în termen a cererii de admitere în profesie nu acordă în sine dreptul de a fi admis în profesie. O asemenea soluţie trebuie să fie prevăzută de lege.

În acest context, remarcă că, potrivit alin. (3) art. 64 al CA „(3) Prin derogare de la prevederile alin. (2), în cazurile prevăzute de lege, nesoluționarea în termen a unei cereri se consideră drept acceptare a acesteia.”. Pe de altă parte, conform art. 123 alin. (1) lit. b) şi d) al CA, „(1) O încălcare a prevederilor de formă şi procedură, care nu duce la nulitatea actului administrativ individual, este neînsemnată atunci cînd: ... b) motivarea necesară se recuperează ulterior de către autoritatea publică; ... d) decizia unei comisii, necesară pentru emiterea actului administrativ, se ia ulterior;”.

Menționează că, în speţă, atît motivarea, cît şi decizia CL au fost emise ulterior, la şedinţa de după constituire în cadrul căreia s-a examinat cererea candidatului sub toate aspectele, inclusiv sub aspectul reputaţiei şi compatibilităţii. De asemenea, în virtutea dispoziţiilor art. 64 alin. (2) din Codul administrativ, în cazul nesoluţionării unei cereri în termen de 30 de zile reclamantului i-a fost deschisă calea de exercitare a căii prealabile extrajudiciare de tranşare a litigiului şi ulterioara cale de contencios administrativ.

Astfel, consideră că în privinţa reclamantului există un act administrativ individual defavorabil la momentul în care s-au scurs 30 de zile de la înregistrarea cererii sale şi în aceste circumstanţe nu se poate invoca depăşirea termenului legal drept motiv pentru constatarea

pretinsei „neexaminări în termen” şi nici nu se poate invoca „neexaminarea în termen” şi „depăşirea termenului legal” drept temei pentru admiterea în profesia de avocat.

La acest aspect, mai menţionează că, ultima şedinţă a CL a avut loc la data de 5 martie 2021, în legătură cu faptul că, prin Decizia Curţii de Apel Chişinău nr. 3r-970/20 din 18.02.2021 a fost suspendată executarea pct. 3, 4, 5 a Hotărîrii Consiliului Uniunii Avocaţilor din 9.11.2020 nr. UA/C/20/121, drept efect, fiind imposibilă continuarea activităţii CL. Hotărîrile instanţelor de judecată sunt făcute publice pe portalul instanţelor de judecată, în speţă fiind vorba despre adresa electronică web: https://cac.instante.iustice.md/ro/pigd integration/pdf/4c4673d3- f5fl -4a74-b5da-7ddb2e917043 (dosar nr. 2-20144663-02-3r-28122020).

În legătură cu suspendarea executării pct. 3, 4, 5 a Hotărîrii Consiliului Uniunii Avocaţilor din 9.11.2020 nr. UA/C/20/121, comunică că, la data de 09.11.2020 Consiliul Uniunii Avocaţilor (CoUA) a adoptat Hotărîrea nr. UA/C/20/121 din 09 noiembrie 2020, prin care: 1. A fost admisă cererea prealabilă nr. 1870/2020 din 15 octombrie 2020 depusă de Carolina Catan, Marcela Mariţ şi Lucian Rogac privind anularea actului administrativ individual; 2. S-a anulat Hotărârea Consiliului Uniunii Avocaţilor nr.UA/C/20/98 din 13.10.2020; 3. S-a anulat hotărârea Comisiei Speciale pentru alegerea membrilor Comisiei de licenţiere a profesiei de avocat din 02.10.2020; 4. S-au revocat Hotărârile Consiliului Uniunii Avocaţilor nr.UA/C/20/39 din 13.03.2020 şi nr.UA/C/20/41 din 13.03.2020; 5. S-a revocat Hotărârea Consiliului Uniunii Avocaţilor nr.UA/C/20/48 din 09.04.2020. Prin Decizia Curţii de Apel Chişinău din 18.02.2021 (dosarul nr. 3r-970/20), a fost suspendată executarea art. 3-5 din Hotărârea CoUA nr. UA/C/20/121 din 09.11.2020, până la devenirea definitivă a hotărârii judecătoreşti în cauza nr. 3-3132/2020. Menţionăm că nici pînă la acest moment nu a fost emisă nici o hotărîre definitivă în cauza nr. 3-3132/2020, legalitatea actului administrativ în cauză facînd obiectul altui litigiu şi pînă la o decizie definitivă pe acest caz actul administrativ se consideră a fi emis în conformitate cu legea (legali în consecinţă, în vederea asigurării executării deciziei Curţii de Apel Chişinău cu privire la suspendarea executării art. 3-5 al Hotărârii CoUA nr. UA/C/20/121 din 09.11.2020, la data de 26.03.2021 CoUA a adoptat Hotărîrea nr.05-04/26.03.2021 din 26 martie 2021, rectificată prin Hotărârea nr. 07-02/08.04.2021 din 8 aprilie 2021 (a se vedea http://uam.md/mcdia/files/filcs/skmbt 22321040915180 4169332.pdf). Conform hotărîrii menţionate supra, CoUA a dispus suspendarea desfăşurării concursului pentru alegerea membrilor Comisiei speciale pentru alegerea membrilor Comisiei de licenţiere a profesiei de avocat şi a concursului pentru alegerea membrilor Comisiei de licenţiere a profesiei de avocat, până la pronunţarea hotărârii instanţei de judecată definitive si irevocabile în cauza nr. 3-3132/2020. » Concomitent, prin Hotărârea nr.05-04/26.03.2021 din 26 martie 2021, rectificată prin Hotărârea nr. 07-02/08.04.2021 din 8 aprilie 2021, Consiliul Uniunii Avocaţilor a declarat că, până la soluţionarea litigiului în instanţa de judecată şi devenirea definitivă a hotărârii instanţei de judecată: - în cadrul Uniunii Avocaţilor nu se vor desfăşura activităţi privind admiterea la stagiul profesional în avocatură şi în profesia de avocat; - nu va înregistra contractele pentru efectuarea stagiului profesional în avocatură; - nu va primi jurământul de la avocaţii ascendenţi în profesia de avocat. La fel, prin actul administrativ menţionat, CoUA a stabilit că, pe perioada de pînă la soluţionarea litigiului în instanţa de judecată şi devenirea definitivă a hotărârii instanţei de judecată, secretariatul Uniunii Avocaţilor nu va asigura lucrări legate de desfăşurarea activităţii Uniunii Avocaţilor de admitere la stagiul profesional în avocatură şi în profesia de avocat. Pentru a dispune astfel, CoUA a reţinut că, suspendarea executării parţiale a hotărârii CoUA nr. UA/C/20/121 din 09.11.2020 nu echivalează cu anularea acestei hotărâri şi de această suspendare trebuie să beneficieze ambele părţi ale litigiului, or

măsurile de asigurare ale acţiunii au drept scop asigurarea posibilităţii ulterioare de executare a eventualei hotărâri judecătoreşti şi evitarea producerii unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil. Astfel, s-a reţinut că, pentru evitarea prejudicierii drepturilor şi intereselor terţilor şi ale Uniunii Avocaţilor şi pentru că suspendarea parţială de către instanţa de judecată a hotărârii CoUA nr. UA/C/20/121 din 09.11.2020, contestată în instanţa de judecată (cauza nr. 3- 3132/2020), nu permite desfăşurarea în continuare a activităţilor Uniunii Avocaţilor legate de admiterea la stagiul profesional în avocatură şi în profesia de avocat până la soluţionarea litigiului pendinte pe rolul instanţei de contencios administrativ, s-a considerat că, efectele dispoziţiilor Deciziei Curţii de Apel Chişinău din 18.02.2021 (dosar nr. 3r-970/20) impun necesitatea sistării oricăror activităţi de secretariat legate de desfăşurarea activităţii Uniunii Avocaţilor de admitere la stagiul profesional în avocatură şi în profesia de avocat. In consecinţă, urmare a dispoziţiilor Deciziei Curţii de Apel Chişinău din 18.02.2021 (dosarul nr. 3r-970/20), în vederea asigurării respectării intereselor publice şi evitarea prejudicierii intereselor legitime ale terţilor (persoanele care acced în profesie şi cele care solicită admiterea la stagiu), în eventualitatea în care cererea de chemare în judecată a reclamanţilor Carolina Catan, Marcela Mariţ, Igor Spînu şi Lucian Rogac privind anularea Hotărârii CoUA nr. UA/C/20/121 din 09.11.2020 (cauza nr. 3-3132/2020) va fi respinsă, precum şi evitarea unor noi litigii împotriva Uniunii Avocaţilor şi eventualelor pretenţii privind recuperarea prejudiciilor cauzate de adoptarea unor decizii de către organe ilegal constituite, Uniunea Avocaţilor din Republica Moldova a decis că nu poate asigura în aceste condiţii de incertitudine juridică, exercitarea în continuare a funcţiilor sale privind admiterea la stagiu şi în profesia de avocat, pînă la examinarea cauzei la cererea de chemare în judecată depusă de către Catan Carolina, Mariţ Marcela, Rogac Lucian şi Spînu Igor în contradictoriu cu Uniunea Avocaţilor din Republica Moldova privind constatarea nulităţii Hotărîrii Consiliului Uniunii Avocaţilor nr.UA/C/20/121 din 09 noiembrie 2020 (dosar nr. 3- 3132/2020) şi devenirea definitivă şi irevocabilă a hotărârii pe cauza dată.

Astfel, în acelaşi scop mai sus-menţionat, şi anume evitarea prejudicierii interesului public în securitatea raporturilor juridice şi previzibilitatea deciziilor, evitarea cauzării prejudiciilor persoanelor care doresc să acceadă în profesia de avocat şi evitarea unor posibile litigii, în eventualitatea în care cererea reclamanţilor în dosarul nr. 3-3132/2020 va fi respinsă, avînd în vedere lipsa unei cauţiuni sau altor garanţii dispuse de instanţa de judecată, a intervenit necesitatea de a declara public de către UA RM starea lucrurilor create în cadrul Uniunii Avocaţilor în legătură cu suspendarea executării art. 3-5 din Hotărârea Consiliului Uniunii Avocaţilor nr. UA/C/20/121 din 09.11.2020, şi de a hotărî suspendarea, până la pronunţarea hotărârii instanţei de judecată definitive şi irevocabile, a concursurilor demarate pentru alegerea membrilor Comisiei speciale pentru alegerea membrilor Comisiei de licenţiere a profesiei de avocat şi a concursului pentru alegerea membrilor Comisiei de 7 licenţiere a profesiei de avocat, precum şi că secretariatul Uniunii Avocaţilor nu va asigura lucrări legate de desfăşurarea activităţii Uniunii Avocaţilor de admitere la stagiul profesional în avocatură şi în profesia de avocat.

În acest context, subliniază că, potrivit alin. (1) art. 228 al CA „(1) Actul administrativ individual anulat în tot sau în parte de către instanța de judecată nu produce efecte juridice, în totalitate sau în partea anulată, din momentul emiterii lui.”. În eventualitatea respingerii cererii de chemare în judecată în dosarul nr. 3-3132/2020 actele emise de aşa-numita „Comisie de licenţiere aleasă în baza Hotărîrii din 02.10.2020 de către Comisia Specială” riscă să fie afectate de nulitate din momentul emiterii şi în aşa mod să cauzeze prejudicii solicitanţilor şi bugetului

UA RM. Trebuie de menţionat că, suspendarea executării art. 3-5 din hotărârea CoUA nr. UA/C/20/121 din 9.11.2020 nu trebuie şi nu putea fi aplicată astfel încît să substituie o hotărîre definitivă pe caz. Astfel, suspendarea actului administrativ nu a anulat acest act, ci doar întrerupe efectele sale juridice, făcîndu-l inoperabil pînă la soluţionarea definitivă a litigiului. Suspendarea în cauză a operat pentru toate părţile şi a beneficiat ambelor părţi în litigiu, astfel încît nu a permis părţii care a solicitat suspendarea actului administrativ să acţioneze de parcă actul nici nu ar fi existat şi să facă abstracţie de acesta. Nu trebuie de uitat că întreruperea efectelor juridice nu este decît temporară şi nu poate fi echivalentă anulării actului administrativ sau declarării nulităţii acestuia cu efect retroactiv. întreruperea efectelor juridice, de asemenea, nu produce efecte juridice pentru trecut şi nu este în măsură să determine inexistenţa actului administrativ şi a efectelor juridice pe care acesta din urmă deja le-a produs. în caz contrar, există riscul continuării desfăşurării acţiunilor ilegale, contrare actului administrativ suspendat, în lipsa unei hotărîri judecătoreşti privind anularea acestuia. Aici menţionează că, doar anularea prin hotărîrea judecătorească definitivă poate avea efect juridic pentru trecut, iar suspendarea operează doar pentru viitor şi doar pentru un anumit termen, potrivit alin. (1) art. 228 al CA. Conform art. 139 alin. (3) al CA: „(3) Un act administrativ individual rămîne valabil atît timp cît nu este retras, revocat sau anulat într-un alt mod ori nu s-a consumat prin expirarea timpului sau într-un alt mod.”. Consideră că întreruperea efectelor juridice ale actului administrativ suspendat nu echivalează cu revigorarea efectelor juridice ale actelor anterior anulate prin hotărîrea dată. Imposibilitatea punerii în executare a actului suspendat are menirea de a stopa acţiunile privind punerea în continuare în executare a actului suspendat, fără a reprezenta o întoarcere a executării şi anulare a efectelor produse anterior ale actului suspendat. În acest sens, CoUA a emis la 26.03.2021 actul administrativ prin care a suspendat desfăşurarea concursului pentru alegerea membrilor Comisiei speciale pentru alegerea membrilor Comisiei de licenţiere a profesiei de avocat şi a concursului pentru alegerea membrilor Comisiei de licenţiere a profesiei de avocat, precum şi hotărît că secretariatul Uniunii Avocaţilor nu va asigura lucrări legate de desfăşurarea activităţii Uniunii Avocaţilor de admitere la stagiul profesional în avocatură şi în profesia de avocat, până la pronunţarea hotărârii instanţei de judecată definitive şi irevocabile în cauza nr. 3-3132/2020. Ţinând cont de faptul că, suspendarea a fost decisă de instanţa de judecată la data de 18 februarie 2021, pînă la acel moment fiind puse în aplicare dispoziţiile art. 3-5 din hotărîrea CoUA nr. UA/C/20/121 din 9.11.2020, CoUA la data de 26.03.2021 a decis că efectele deja produse prin acest act nu pot fi anulate şi că nici nu poate continua executarea în continuare a acestora, ceea ce a determinat încetarea activităţii Comisiei de licenţiere a profesiei de avocat, a cărei mandat a fost prelungit din anul 2020 pînă în anul 2021 în temeiul dispoziţiilor Statutului profesiei de avocat (art. 46 alin. (1^1) „ (1^1) Membrii Comisiilor Uniunii Avocaţilor al căror mandat a expirat, îşi exercită activitatea până la constituirea componenţei noii Comisii.”) şi a fost constatată imposibilitatea desfăşurării în continuare a activităţii UARM legate de admitere la stagiul profesional în avocatură şi în profesia de avocat, or nu exista un act judecătoresc prin care să se fi anulat efectele juridice deja produse prin actul suspendat şi de repunere sau reluare a activităţii aşa-numitei Comisii de Licenţiere aleasă la 02.10.2020. Totodată, nici prin Decizia Curţii de Apel Chişinău nr. 2-20144663-02-3r-28122020 din 18 februarie 2021 (dosarul nr. 3r-970/20) nu a fost dispus în această privinţă. Adiţional, cu privire la cel din urmă aspect, menţionează că, deşi prin cererea de chemare în judecată cu privire la suspendarea hotărîrii CoUA nr. UA/C/20/121 din 9.11.2020 a fost solicitat instanţei de judecată de a se interzice UARM de a se expune şi adopta noi hotărîri în privinţa Comisiei speciale şi Comisiei de licenţiere în profesia de avocat, pînă la pronunţarea unei hotărîri definitive în cauza nr. 3-

3132/2020, totuşi instanţa de judecată a respins această cerinţă şi nu a dispus în această privinţă. Totodată, observă că prin actul administrativ al CoUA din 26.03.2021 nu s-a dispus în privinţa Comisiei de licenţiere, ci doar s-a declarat în scop de informare despre situaţia juridică imprevizibilă creată şi s-a dispus doar secretariatului UARM să nu asigure lucrări legate de desfăşurarea activităţii Uniunii Avocaţilor de admitere la stagiul profesional în avocatură şi în profesia de avocat. Prin urmare, CoUA nu a dispus în privinţa Comisiei de licenţiere a profesiei de avocat şi nu a emis acte privind obligarea Comisiei de licenţiere a profesiei de avocat, or ultima se bucură de autonomie decizională în cadrul UARM. Totodată, prin Hotărârea Curţii de Apel Chişinău nr. 3-195/20 din 13.05.2021 a fost declarată nulitatea art. 1 pct. (7) din Hotărârea Congresului Uniunii Avocaţilor din Republica Moldova din 29.05.2020 „privind aprobarea modificărilor şi completărilor la Statutul profesiei de avocat", în partea introducerii la art. 46 din Statut, a alin. (1[1]), cu următorul cuprins – „Membrii Comisiilor Uniunii Avocaţilor al căror mandate a expirat, îşi exercită activitatea pînă la constituirea componenţei noii Comisii" şi nulitatea alin. (1[1]) al art. 46 din Statutul profesiei de avocat.

Reține că toate circumstanţele de mai sus şi situaţia astfel creată nu poate fi imputată Uniunii Avocaţilor din Republica Moldova, or prin Decizia Curţii de Apel Chişinău din 18.02.2021 (dosarul nr. 3r-970/20), a fost suspendată executarea art. 3-5 din Hotărârea CoUA nr. UA/C/20/121 din 09.11.2020, până la devenirea definitivă a hotărârii judecătoreşti în cauza nr. 3-3132/2020, iar prin Decizia nr. 3-195/20 din 13.05.2021 a fost anulat alin. (1[1]) art. 46 din Statutul profesiei de avocat nr. 302/2011, care permitea exercitarea în continuare a activităţii membrilor CL pînă la constituirea componenţei noii CL.

În aceste circumstanţe obiective, expuse supra (existenta deciziilor judecătoreşti şi a actelor administrative executorii şi legale), a fost imposibilă desfăşurarea în continuare a mandatului Comisiei de licenţiere a profesiei de avocat, a cărui mandat în anul 2020 a fost prelungit prin dispoziţiile Statutului profesiei de avocat, şi nici nu a fost posibilă reluarea activităţii aşa-numitei Comisii de Licenţiere aleasă la 02.10.2020, în condiţiile efectelor juridice produse prin dispoziţiile art. 3-5 din hotărârea CoUA nr. UA/C/20/121 din 9.11.2020. În acelaşi timp, la data de 22.04.2021 a fost adoptată Legea nr. 67/2021 pentru modificarea Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, în vigoare din 14.06.2021, care dispunea în privinţa unei alte componenţe a Comisiei de licenţiere a profesiei de avocat, o altă procedură a examenelor de calificare în profesia de avocat şi obliga CoUA să aleagă o altă Comisie de licenţiere a profesiei de avocat, conform noilor reglementări, stabilind şi un termen limită în acest sens. Conform art. 43 alin. (1) al Legii nr. 1260/2002, modificată prin Legea nr. 67/2021 pentru modificarea Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, „(1) Comisia de licenţiere a profesiei de avocat este compusă din 11 membri, cu o vechime în profesie de cel puţin 5 ani, dintre care 6 membri sunt aleşi de Congres, iar 5 membri - de barouri: doi avocaţi sunt aleşi de baroul care are cea mai mare normă de reprezentare şi câte un avocat — din partea celorlalte barouri. Una şi aceeaşi persoană poate fi membru al Comisiei de licenţiere a profesiei de avocat cel mult 2 mandate consecutive.". Observă că faţă de versiunea anterioară a Legii nr. 1260/2002, înainte de modificările operate prin Legea nr. 67/2021 pentru modificarea Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, Comisia de licenţiere a profesiei de avocat are deja o altă componenţă şi altă modalitate de alegere, şi anume este aleasă la Congresul avocaţilor şi la Adunările generale ale barourilor, şi nu de către o comisie specială, creată în acest scop. În consecinţă, potrivit art. II al Legii nr. 67/2021 pentru modificarea Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, s-a dispus că, „(3) Uniunea Avocaţilor, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale în concordanţă cu prezenta lege"; „(6) Uniunea Avocaţilor, în termen de 3 luni

de la data adoptării modificărilor la statutul profesiei de avocat conform alin. (5): a) va alege Comisia de licenţiere a profesiei de avocat în conformitate cu prezenta lege; b) va stabili lista avocaţilor în baza căreia va fi formată Comisia de soluţionare a contestaţiilor, în conformitate cu prezenta lege.”. Legea nr. 67/2021 a intrat în vigoare la 14.06.2021. Ţinând cont de faptul că, modificările la Statutul profesiei de avocat a fost adoptate la data de 9.09.2021 (a se vedea Hotărârea Consiliului Uniunii Avocaţilor din Republica Moldova nr. 15-02/09.09.2021 - http://uam.md/media/files/files/15-02 09 09 2021 final 6852406.pdf), data limită pentru alegerea noii CL este de 10 decembrie 2021. Astfel, pentru organizarea conformă cu legea a următorului examen de calificare în profesia de avocat şi pentru examinarea cererilor de admitere în profesia de avocat, a fost necesară sub imperiul noilor dispoziţii legale în această materie, constituirea şi crearea unei noi Comisii de licenţiere a profesiei de avocat şi a comisiei de soluţionare a contestaţiilor, conform prevederile mai sus menţionate. în rezultat, până la alegerea noii Comisii de licenţiere a profesiei de avocat conform noilor dispoziţii legale menţionate mai sus, neexaminarea cererilor de admitere în profesia de avocat a fost datorată unor circumstanţe obiective legate de existenţa unor hotărâri judecătoreşti, acte administrative legale şi executorii, emise în vederea asigurării executării hotărîrilor judecătoreşti, şi de adoptarea Legii nr. 67/2021 la data de 22.04.2021 şi intrarea în vigoare a Legii nr. 67/2021 la 14.06.2021, care au impus UARM alegerea altei CL conform dispoziţiilor art. 43 alin. (1) al Legii nr. 1260/2002 şi lit. a) art. II al Legii nr. 67/2021 pentru modificarea Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură.

În aceste circumstanţe, fiind vorba despre circumstanţe obiective, rezultate din deciziile instanţelor judecătoreşti şi noile reglementări legale în materie de constituire şi funcţionare a Comisei de licenţiere a profesiei de avocat, care au intervenit la data de 22.04.2021, consideră că nu există premise imputabile Uniunii Avocaţilor din Republica Moldova care ţin de neexaminarea cererilor de admitere în profesia de avocat, or Legea nr. 67/2021 a fost adoptată la 22.04.2021, dată din care UARM trebuia să pregătească aplicarea şi din 14.06.2021 să pună nemijlocit în aplicare noile reglementări privind constituirea Comisiei de licenţiere a profesiei de avocat, organizarea şi funcţionarea acesteia. Rezultă că, examinarea cererii iniţiale şi cererii prealabile a reclamantului şi activitatea CL în acest sens nu au fost posibile din motive obiective, generate de actele judecătoreşti prin care s-a creat o incertitudine cu privire la legalitatea continuării activităţii CL anterioare şi ale unei aşa-numite „Comisii de licenţiere a profesiei de avocat aleasă la 02.10.2020” şi prin care s-a declarat nule normele juridice care permiteau exercitarea în continuare a activităţii membrilor CL în caz de expirare a mandatului acestora, până la alegerea unei alte CL. Adiţional la acestea legiuitorul prin Legea nr. 67/2021 a dispus alegerea şi constituirea unei noi CL, care a fost constituită şi aleasă conform noilor reguli la adunările generale ale Barourilor avocaţilor şi la Congresul avocaţilor din 1-3 decembrie 2021. Abia după alegerea unei noi CL în componenţă deplină, astfel încât să poată fi aleasă şi conducerea acesteia, aprobarea actelor normative subsecvente reglementate de lege, devine posibilă activitatea CL, inclusiv cea cu privire la examinarea cererilor de admitere în profesie a candidaţilor care sunt scutiţi de efectuarea stagiului profesional şi susţinerea examenului de calificare.

Subliniază, totodată, că instanţa de judecată nu poate să-şi aroge competenţele CL de a evalua în ce măsură candidaţii întrunesc condiţiile prevăzute de lege pentru admiterea în profesia de avocat, competenţe care sunt exercitate în mod exclusiv de către CL în temeiul legii.

Or, în sensul art. 7 al CA, CL este o autoritate publică, deoarece emite hotărâri obligatorii în regim de putere publică, în conformitate cu competenţele acordate prin lege, hotărâri care constituie acte administrative. În acelaşi timp, în virtutea autonomiei funcţionale a CL, nu există

o autoritate publică ierarhic superioară acesteia, în sensul alin. (3) art. 164 şi art. 168 al CA. Totodată, nu există un alt organ competent să examineze cererile candidaţilor pentru admiterea în profesia de avocat, or competenţa exclusivă a CL de examinare a cererilor de admitere în profesia de avocat este exercitată în mod autonom, conform alin. (1) art. 34, lit. d) alin. (3) art. 43 al Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură.

Pe de altă parte, neexaminarea în termen a cererii de admitere în profesia de avocat nu constituie un temei pentru admiterea în profesia de avocat, or legea în materie stabileşte alte temeiuri de admitere în profesia de avocat. În legătură cu alegerea noii componenţe a Comisiei de licenţiere a profesiei de avocat, examinarea cererilor adresate de reclamant sus menţionate a fost stabilită pentru data de 25 ianuarie 2022. Din motive de lipsă de cvorum, datorat prezenţei în şedinţă a mai puţin de 9 membri, examinarea cererii a fost amânată pentru data de 05.02.2022.

Astfel, în rezultatul examinării cererii, în prima şedinţă lucrativă a CL, la data de 04 februarie 2022 a fost adoptată hotărârea nr.9/2/2022 prin care s-a dispus respingerea ca neîntemeiate a cererilor înaintate de Bordan Tudor în profesia de avocat din 07.10.2021 şi cererea prealabilă din 07.12.2021 din motivele expuse în hotărâre.

Constatările instanței de judecată, legislația pertinentă și concluziile instanței de judecată.

Materialul probator atestă că la data de 07.10.2021, reclamantul Bordan Tudor a formulat și depus în adresa Comisiei de licențiere a profesiei de avocat o cerere înregistrată în cancelarie cu nr.2420/2021 prin care, în conformitate cu prevederile art.10 alin.(2) lit.d), art.21 alin.(l) lit.b) - f) și art.22 din Legea nr. 1260 cu privire la avocatură din 19.07.2002 cu modificările și completările ulterioare, a solicitat admiterea în profesia de avocat. (f.d.21)

Astfel, în lipsa unui răspuns, la data de 07.12.2021, reclamantul a adresat Uniunii Avocaților, Consiliului Uniunii Avocaților și Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, o cerere prealabilă, înregistrată cu nr.2996/2021, prin care a solicitat: 1. Constatarea neexaminării în termen legal a cererii nr.2420/2021 depuse la data de 07.10.2021 în cancelaria Uniunii Avocaților din Moldova. 2. Constatarea întrunirii cerințelor legale pentru admiterea în profesia de avocat, prevăzute la art. 10 din Legea nr.1260 cu privire la avocatură și adoptarea hotărârii privind admiterea mea în profesia de avocat. 3. Examinarea cererii respective în termenul prevăzut de lege și informarea despre rezultatul examinării. (f.d.22-25)

Instanța de judecată constată că, până la expirarea termenului de soluționare a cererii inițiale, cât și a cererii prealabile, nu a fost înștiințat despre decizia adoptată cu referire la cererile înaintate.

Totodată, instanța reține că prin hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr.9/2/2022 din 04.02.2022, s-a respins ca neîntemeiată cererea privind admiterea în profesia de avocat înregistrată cu nr.2420/2021 din 07.10.2021 și cererea prealabilă nr.2996/21 din 07.12.2021. (f.d.31-33)

Referitor la admisibilitatea acțiunii.

În sensul art.20 și art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană poate înainta o acțiune în contencios administrativ, dacă revendică încălcarea prin activitatea administrativă a unei autorități publice a unui drept legitim sau a unei libertăți stabilită prin lege. Cu privire la acțiunea în contencios administrativ decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform Codului administrativ.

Conform art.5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a

operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art.10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art.11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ prevede că, actul administrativ individual defavorabil este actul care impune destinatarilor lor obligaţii, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Drept urmare, Hotărîrea Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova nr.9/2/2022 din 04.02.2022 – este un act administrativ individual defavorabil.

Instanța de judecată reține că, admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată *inter alia* de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice.

Conform art.17 Cod administrativ, prevede că, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art.39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Instanța menționează că la art.17 se dă noțiunea *dreptului vătămat*, **în sens material**, iar noțiunea ”*revendică încălcarea*” din dispozițiile normelor art.189 și art.207 alin.(1) lit.e) Cod administrativ, relevă un **aspect procesual** și se referă la dreptul reclamantului de a înainta acțiunea în contencios administrativ.

Reclamantul are dreptul la înaintarea acțiunii în contencios administrativ ori de câte ori se deduce la o examinare *în prima facie* - circumstanțele din cererea sa, acte, dosar administrativ etc. – *probabilitatea (posibilitatea)* lezării unui drept al său prin actul administrativ individual contestat.

Probabilitatea că dreptul subiectiv *ar putea* fi vătămat ***este prezumată*** de fiecare dată când o persoană *este destinatar* (art. 11 alin. (2) enunțul 1) al actului administrativ individual defavorabil sau *este terț*.

Reclamantul Bordan Tudor este **destinatarul** hotărîrii contestate.

Noțiunea „*revendică încălcarea*” nu echivalează cu noțiunea „*vătămarea dreptului*”. ”*Revendicarea încălcării*” justifică dreptul reclamantului în sens procesual de a înainta acțiunea în contencios administrativ, iar „*vătămarea dreptului*” se dovedește prin probațiune, fiind o problemă de fond. Astfel, *constatarea vătămării dreptului* de fiecare dată ***trebuie să fie un element de fond***, altfel, acțiunea trebuie examinată în fond de către instanța competentă pentru a nu îngrădi accesul la justiție (art. 6 CEDO, 20 Constituția RM, art. 39 CA).

În contextul celor menționate, urmează a fi respinse argumentele autorității pârâte cu privire la inadmisibilitatea acțiunii pe motiv că nu constată existența unui pretins drept vătămat.

În conformitate cu art.191 alin.(1) Cod administrativ, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluționează în fond toate acțiunile în contencios administrativ.

În conformitate cu art. 42 alin.(7) al Legii cu privire la avocatură (redacția 14.06.2021), (7) Hotărârile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat se contestă în instanța de contencios administrativ în conformitate cu prevederile art. 43[1] alin. (7).

În temeiul art. 42 alin.(7) al Legii cu privire la avocatură, art.191 alin.(1) Cod administrativ, controlul de legalitate a actelor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților din Republica Moldova este de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, or aceste acte nu se regăsesc în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ este înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Acțiunea înaintată de către reclamant reprezintă o acțiune în obligare în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. b) Codul administrativ. Or, obiectul acțiunii în obligare constă în obligarea autorității publice să emită actul administrativ solicitat.

În conformitate cu art. 43 alin.(4) al Legii cu privire la avocatură (4) Hotărârile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat pot fi contestate, în termen de 3 zile de la publicare, la Comisia de soluționare a contestațiilor. Hotărârile Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat se contestă în instanța de contencios administrativ în conformitate cu prevederile Codului administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 43[1] alin. (7) al Legii cu privire la avocatură, (7) După adoptarea hotărârii Comisiei de soluționare a contestațiilor prin care este respinsă contestația, hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat poate fi contestată în instanța de contencios administrativ în conformitate cu prevederile Codului administrativ.

În conformitate cu art.208 alin.(1) Cod administrativ, (1) Până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege. (3) Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

În sensul enunțat, art. 209 alin. (1) lit.a) din Codul administrativ prevede că, acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, de la data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia;

La caz, în lipsa unui răspuns la cererea din 07.10.2021, reclamantul a depus cerere prealabilă la data de 07.12.2021, astfel, procedura prealabilă a fost respectată.

Instanța de judecată reține că, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată la data de 03.03.2022 fapt ce denotă că a fost depusă cu respectarea termenului de înaintare a acțiunii de către reclamantul Bordan Tudor.

Instanța de judecată a constatat că motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ în privința acțiunii de contencios administrativ înaintată de Bordan Tudor nu se regăsesc, prin urmare, acțiunea este admisibilă.

Referitor la temeinicia acțiunii.

Instanța reține că obiectul prezentei acțiunii îl constituie constatarea neexaminării în termen legal a cererii nr.2420/2021 depuse în cancelaria comisiei Uniunii Avocaților din Moldova la data de 07.10.2021 și a cererii prealabile nr.2996/21 din 07.12.2021 și lezarea în așa mod a drepturilor și libertăților persoanei prevăzute de art.21 și art.43 din Constituția Republicii Moldova și art.6 CEDO; anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr.9/2/2022 din 04.02.2022, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea privind admiterea în profesia de avocat înregistrată cu nr.2420/2021 din 07.10.2021 și cererea prealabilă nr.2996/21 din 07.12.2021; constatarea întrunirii cerințelor legale pentru admiterea în profesia de avocat,

prevăzute la art. 10 din Legea nr.1260 cu privire la avocatură, în vigoare la 07.10.2021 (data depunerii cererii de admitere în profesie), de către reclamantul Tudor Bordan; obligarea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat de a adopta actul administrativ individual favorabil prin care să fie dispusă admiterea reclamantului Tudor Bordan în profesia de avocat, în temeiul art. 10 din Legea cu privire la avocatură, pentru eliberarea licenței corespunzătoare.

Conform art.69 alin.(1)-(2) al Codului administrativ, procedura administrativă se inițiază la cerere sau din oficiu. Procedura administrativă inițiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acțiuni procedurale, iar cea inițiată la cerere se consideră inițiată din momentul depunerii cererii. (2) În cazul depunerii unei petiții, autoritatea publică este obligată să inițieze o procedură administrativă.

Iar conform art. 78 alin.(1) din Codul administrativ, procedura administrativă se finalizează prin efectuarea unei operațiuni administrative sau prin emiterea unui act administrativ individual, respectiv încheierea unui contract administrativ. Astfel, se reține că, procedura administrativă, se inițiază odată cu depunerea cererii, la caz cererii reclamantului Bordan Tudor din 07.10.2021.

Potrivit art.60 alin.(1)–(2) lit.a), b) din Codul administrativ, (1) Termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. (2) Termenul general curge de la: a) data prevăzută în lege pentru exercitarea unei atribuții stabilite; b) data înregistrării cererii de către autoritatea publică ierarhic superioară sau de cea de control.

În temeiul art.61 alin.(4) Cod administrativ, din motive justificate legate de complexitatea obiectului procedurii administrative, termenul general poate fi prelungit cu cel mult 15 zile. Această prelungire are efect doar dacă este comunicată în scris participanților la procedura administrativă în termen de 30 de zile, împreună cu motivele prelungirii. Totodată, aliniatul (5) al aceluiași articol statuează că, în mod excepțional, când în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care nu va depăși 90 de zile.

Prevederile enunțate la art.60 al Codului administrativ, reglementează termenul în care o procedură administrativă trebuie finalizată care este de 30 de zile, unde este accentuat că nici o altă prevedere legală, care să fie pertinentă și aplicabilă acestor raporturi juridice, nu instituie alte termene, prin urmare se vor aplica cerințele capitolului III din Codul administrativ, iar în mod excepțional cînd în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care însă nu va depăși 90 de zile.

În sensul celor enunțate, Uniunea Avocaților a avut la dispoziție un termen maxim de 90 zile pentru a finaliza procedura administrativă.

Instanța de judecată reține că, începutul termenului de examinare corespunde zilei în care a fost depusă cererea de către reclamant, adică 07.10.2021, și urma a fi finisată după caz, în termen de 30 zile (06.11.2021), cu posibilitatea prelungirii termenului cu cel mult 15 zile, dar fără a depăși 90 zile de la inițierea acesteia. Totodată, potrivit actelor cauzei, careva înscrisuri din care ar rezulta prelungirea termenului dat de către Uniunea, la actele cauzei nu se atestă.

În consecință, circumstanțele relatate, denotă că de către Uniunea Avocaților din Republica Moldova, procedura administrativă a fost inițiată la cererea lui Bordan Tudor din **07.10.2021** și a fost finisată la 04 februarie 2022, prin emiterea hotărârii privind respingerea cererii cu privire la admiterea în profesia de avocat. (f.d.21, 31-33).

Instanța reține că în conformitate cu art. 64 Cod administrativ, (1) Autoritatea publică este obligată să soluționeze o cerere potrivit competențelor sale și în termenul stabilit de lege. (2) Refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică și în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal.

Instanța de judecată apreciază ca fiind irelevante alegațiile pârâtului că, în lipsa unui alt organ competent sau a unui organ ierarhic superior al Comisiei de Licențiere, până la alegerea noii Comisii de Licențiere, soluționarea de către autoritatea publică competentă a cererii inițiale a reclamantului din **07.10.2021** sub aspectul întrunirii tuturor condițiilor care rezultă din lege, inclusiv sub aspectul reputației ireproșabile, din cauze obiective nu a fost posibilă până la alegerea și constituirea noii Comisii de Licențiere.

Instanța reține că, ne funcționalitatea Comisiei nu trebuie să influențeze sau să creeze careva consecințe negative față de reclamant, or prin depunerea cererii din **07.10.2021** a fost inițiată o procedură administrativă, iar termenul de examinare și finalizarea acesteia, urma a fi respectat de partea pîrîtă, fără careva derogări, nefiind în sarcina reclamantului asigurarea activității comisiei și nici nu-i sunt imputabile reclamantului efectele inacțiunii Comisiei de Licențiere.

La fel, deși se invocă ne funcționalitatea Comisiei de licențiere la momentul depunerii cererii lui Bordan Tudor, fapt care a făcut imposibil examinarea acesteia, la actele dosarului administrativ, a fost anexată interpelarea Uniunii Avocaților din Republica Moldova adresată Președintelui Consiliului Superior al Procurorilor și Procurorului General interimar al RM, pentru oferirea cărorva documente care ar demonstra reputația ireproșabilă a lui Bordan Tudor, pe parcursul activității în calitate de procuror, (f. 49, 50 dosar administrativ).

Drept urmare, este nefondată afirmația autorității publice pârâte că, în raport cu cererea reclamantului de admitere în profesie de avocat nu a fost inițiată nici o procedură, iar circumstanțele pentru care nu a fost posibilă aplicarea unei proceduri și examinarea efectivă a cererii reclamantului fiind faptul că Comisia de Licențiere și-a încheiat mandatul, ori actele dosarului atestă contrariul.

În aceeași ordine de idei, instanța de judecată reține că, potrivit art.42, alin.(1), (2) al Legii nr. 1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură (în vigoare la momentul depunerii cererii), (1) Activitatea comisiilor Uniunii Avocaților este organizată de președinții acestora, aleși la ședințele comisiilor din membrii acestora. Membrii comisiilor Uniunii Avocaților sînt aleși sau delegați pe un termen de 4 ani. (2) Comisiile Uniunii Avocaților se convoacă în ședințe ori de cîte ori este necesar, dar cel puțin o dată în lună.

În conformitate art.43 alin.(3) al Legii nr. 1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură (în vigoare la momentul depunerii cererii), Comisia de licențiere a profesiei de avocat: a) adoptă hotărâri privind admiterea la examene; b) organizează examenele de admitere la stagiu și de calificare; c) aprobă rezultatele examenelor de admitere la stagiu și adoptă hotărîri privind admiterea la stagiul profesional; d) aprobă rezultatele examenelor de calificare și adoptă hotărîri privind admiterea în profesie.

Conform art.39 alin.(1)-(2) al Regulamentului de organizare și funcționare a Uniunii Avocaților din Republica Moldova aprobat prin hotărârea Consiliului Uniunii Avocaților din 27 mai 2016, (1) Comisia de licențiere a profesiei de avocat este compusă din 11 membri, aleși în bază de concurs, dintre care 8 sunt avocați cu o vechime în profesie de cel puțin 5 ani și 3 sunt profesori titulari în drept. (2) Concursul pentru alegerea membrilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat se organizează de către o comisie specială, numită în acest sens de Consiliul

Uniunii Avocaților. Modul de organizare a concursului se stabilește în Statutul profesiei de avocat și în secțiunea a VI-a a prezentului Regulament.

Art.42 alin.(8) din Regulamentul de organizare și funcționare al Uniunii Avocaților din Republica Moldova, statuează că, pentru fiecare ședință sau activitate a Comisiei se întocmește proces verbal de secretarul ședințelor Comisiei în cel mult 10 (zece) zile de la data desfășurării lucrărilor ședinței cu excepția proceselor-verbale de admitere a persoanelor la stagiu și admiterea în profesia de avocat, care se întocmesc în decurs de 3 (trei) zile.

În conformitate art.43[1] alin.(1) al Legii nr. 1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură, (în vigoare la momentul depunerii cererii) ședințele Comisiei de licențiere a profesiei de avocat se consideră deliberative dacă la ele participă cel puțin 9 membri. Exercitarea atribuțiilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat prevăzute la alin. (3) lit. c) și d) este reglementată de statutul profesiei de avocat.

În contextul prevederilor enunțate, instanța de judecată reține că, cererea lui Bordan Tudor de admitere în profesia de avocat a fost înregistrată în cadrul Uniunii Avocaților cu nr. 2420/2021 la 07.10.2021.

În rezultatul desfășurării procedurii administrative a fost emisă hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 04 februarie 2022, potrivit căreia solicitările reclamantului au fost respinse, astfel fiindu-i refuzat în admiterea în profesia de avocat.

Instanța de judecată menționează că, deși prevederile legale citate supra impun soluționarea cererilor în ședința Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, corespunzător adoptarea hotărârii cu majoritatea voturilor membrilor comisiei, din textul hotărârii nr.9/2/2022 din 04 februarie 2022, rezultă că aceste exigențe legale nu au fost întrunite.

Or, la actele dosarului administrativ nu a fost anexat procesul verbal al ședinței Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, care să ateste că o ședință a comisiei a avut loc, data la care a fost întrunită comisia și componența acesteia, care să asigure cvorumul și majoritatea.

În condițiile menționate, se impune concluzia că Hotărârea Comisiei de Licențiere a Profesiei de Avocat nr.9/2/2022 din 04.02.2022, a fost adoptată și semnată unipersonal de președintele comisiei, fără a fi supusă examinării în modul corespunzător cererea reclamantului Bordan Tudor, fiind încălcate normele de competență.

Conform art.1 alin.2 din Legea cu privire la avocatură nr.1260 din 19.07.2002 (în vigoare în momentul depunerii cererii), profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonomă, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei de avocat. Activitatea avocatului nu este activitate de întreprinzător.

Conform art.43 alin.3 din Legea cu privire la avocatură (în vigoare în momentul depunerii cererii), Comisia de Licențiere a profesiei de avocat adoptă hotărâri privind admiterea în profesie.

Conform art.28 alin.2 al Statului profesiei de avocat, (2) Toate cazurile de admitere în profesie cu scutire de examen, în condiţiile Legii, sînt soluţionate individual de Comisia de Licenţiere.

Conform art. 10 alin. (1)-(2) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură (în vigoare în momentul depunerii cererii), profesia de avocat poate fi exercitată de persoana care are cetățenia Republicii Moldova, în privința căreia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, are diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia, se bucură de o reputație ireproșabilă și a fost admisă în profesia de avocat după susținerea examenului de calificare. (2) Sunt scutite de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare persoanele care: a) dețin titlul de doctor în drept; b) au cel puțin 10 ani vechime în muncă în

funcția de judecător sau procuror, dacă, în termen de 6 luni după demisia din funcția respectivă, au solicitat eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat; c) au cel puțin 10 ani vechime în muncă în funcția de judecător sau procuror și care, după demisia din funcția de judecător sau procuror, au continuat să activeze în domeniul dreptului, dacă, în termen de 6 luni după demisia din funcția deținută în domeniul dreptului, au solicitat eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat; d) au cel puțin 6 ani vechime în muncă neîntreruptă în funcția de judecător sau procuror, fiind absolvenți ai cursurilor de formare inițială a judecătorilor sau procurorilor din cadrul Institutului Național al Justiției.

Totodată, conform art.10 alin.(3) din Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură (în vigoare în momentul depunerii cererii), persoana care a depus cerere de eliberare a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat nu se consideră persoană cu reputație ireproșabilă și cererea ei nu se admite în cazul în care: a) a fost condamnată anterior pentru infracțiuni grave, deosebit de grave, excepțional de grave săvârșite cu intenție, chiar dacă au fost stinse antecedentele penale; b) nu au fost stinse antecedentele penale pentru comiterea altor infracțiuni; c) anterior a fost exclusă din avocatură sau i s-a retras licența pentru acordarea asistenței juridice din motive compromițătoare; d) a fost concediată din cadrul organelor de drept din motive compromițătoare sau a fost eliberată, din aceleași motive, din funcția de judecător, notar, consultant juridic sau funcționar public; e) comportamentul sau activitatea ei este incompatibilă cu normele Codului deontologic al avocatului; f) prin hotărârea instanței judecătorești, s-a stabilit un abuz prin care ea a încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale omului;

Instanța de judecată reține că, reclamantul a solicitat Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia de licențiere a profesiei de avocat, admiterea în profesia de avocat în temeiul art.10 alin.2 lit.d) din Legea cu privire la avocatură în vigoare la data depunerii cererii, 07.10.2021.

Totodată, în vederea respingerii cererii reclamantului privind admiterea în profesia de avocat, autoritatea publică pârâtă a făcut trimitere la modificările art.10 alin.(2) al Legii nr. 1260 din 19.07.2002 cu privire la avocatură în vigoare din 25 ianuarie 2022, art.II alin.(1) al Legii nr.13/2022 inclusiv la incompatibilitatea funcției de procuror pe care o deține Bordan Tudor cu profesia de avocat în care solicită să fie admis.

Potrivit art.7 alin.1 și 2 din Codul Civil, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. La fel, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare. Legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare.

În corespundere cu prevederile enunțate, instanța de judecată constată că, în speță, sunt aplicabile prevederile legale ale Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, în vigoare până la data de 25 ianuarie 2022 ori, procedura administrativă a fost inițiată odată cu efectuarea primei acțiuni procesuale, adică prin depunerea cererii din 07.10.2021, prin care, Bordan Tudor a solicitat admiterea în profesia de avocat în temeiul art.10 alin.2, lit. d) din Legea cu privire la avocatură.

Corespunzător, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, instanța de judecată reține că, acțiunea înaintată de Bordan Tudor, urmează a fi examinată sub auspiciul prevederilor în vigoare până la data de 25.01.2022.

Instanța de judecată atestă că, din sensul art.10 din Legea cu privire la avocatură, reiese distincția care trebuie avută pentru exercitarea profesiei de avocat, și anume sunt scutite de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare persoanele care au cel puțin 6 ani

vechime în muncă neîntreruptă în funcția de judecător sau procuror, fiind absolvenți ai cursurilor de formare inițială a judecătorilor sau procurorilor din cadrul Institutului Național al Justiției.

Drept urmare, aplicând la caz prevederile legale enunțate supra, instanța de judecată concluzionează că solicitantul, Bordan Tudor, întrunește condițiile cumulative prevăzute de lege pentru admiterea în profesia de avocat, fiind scutit de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare.

Mai mult decât atât, legislatorul a specificat expres și exhaustiv în art. 10 alin.(3) din Legea privire la avocatură, cazurile când persoanei care a depus cerere de eliberare a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat, îi este refuzat în admiterea acesteia.

În speță, reclamantul, Bordan Tudor, nu se asociază cu nici unul din cazurile enumerate exhaustiv de lege, prin urmare, acesta poate fi catalogat ca persoană care poate beneficia de revendicarea solicitată privind admiterea în profesia de avocat.

În plus, se reține că, în vederea admiterii cererii reclamantului din 07.10.2021, la aceasta au fost anexate acte care justifică întrunirea cerințelor legale pentru exercitarea profesiei de avocat, prevăzute la art.10 din Legea nr. 1260-XV cu privire la avocatură, cum ar fi, Diploma de licență, Atestat de absolvire a cursurilor de formare inițială a candidaților la funcția de procuror, copia carnetului de muncă, declarația sub jurământ, chestionarul de evaluare a bunei reputații, prin care se confirmă caracterul ireproșabil al reputației reclamantului, avizul consultativ narcologic, certificat al comisiei de evaluare a capacității psihice, certificat de cazier judiciar, acte corespunzătoare care au fost anexate de reclamant la cererea de accedere în profesia de avocat așa cum prevede dispozițiile art.21 din Legea nr. 1260-XV cu privire la avocatură.

Așadar, nu este clară concluzia Comisiei de Licențiere a Profesiei de Avocat de respingere a revendicărilor solicitate de reclamant, în cazul în care Bordan Tudor, întrunește condițiile prevăzute de Legea nr. 1260-XV cu privire la avocatură, în vigoare la data adresării petiției, din categoria persoanelor care la accederea în profesia de avocat, urmează a fi scutite de efectuarea stagiului profesional și de examenul de calificare.

În sensul dat, instanța subliniază că, este de o importanță relevantă juridică de a stabili dacă hotărîrea contestată este o deciziei la discreția autorității (act administrativ discreționar) sau este o decizie obligatorie (act administrativ obligatoriu). O decizie obligatorie (act administrativ obligatoriu) există atunci cînd solicitantul are dreptul la decizia autorității de admitere în profesia de avocat dacă sunt îndeplinite cerințele prevăzute de legea materială. Astfel, la examinarea legalității unui act administrativ obligatoriu instanța nu verifică exercitarea de către autoritatea publică a dreptului discreționar, dar verifică dacă au fost respectate condițiile impuse prin legea materială pentru obținerea dreptului la admiterea în profesia de avocat și dacă autoritatea publică a evaluat corect aceste condiții.

Instanța constată că decizia de admitere/respingere în profesia de avocat este un act administrativ obligatoriu și nu discreționar reieșind din următoarele considerente. Dreptul discreţionar al autorităţii publice conform art.16 alin.(1) Cod administrativ, reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci cînd aplică o dispoziţie legală. Dreptul discreționar sau discreția autorității publice se referă la întrebarea dacă o autoritate publică ”trebuie” sau ”poate” lua o anumită decizie dacă solicitantul îndeplinește toate cerințele/condițiile prevăzute de norma materială. Dreptul discreționar sau discreția autorității publice există doar atunci cînd solicitantul actului administrativ individual îndeplinește cerințele/condițiile prevăzute de norma de drept material, iar autoritatea publică ”poate” lua o anumită soluție din mai multe soluții posibile oferite de norma de drept material, iar soluția aplicabilă este determinată de autoritatea publică. Astfel, autoritatea publică are discreția (dreptul

discreționar) doar în cazul în care are libertate pentru propria decizie, chiar și atunci cînd sunt îndeplinite cerințele/condițiile prevăzute de norma materială.

În ceea ce privește admiterea în profesia de avocat reieșind din prevederile art.10 din Legea nr. 1260-XV cu privire la avocatură, actul administrativ de admitere în profesia de avocat este un act administrativ obligatoriu și nu unul discreționar, deoarece dacă sunt îndeplinite cerințele pentru admitere în profesia de avocat, Comisia de Licențiere a Profesiei de Avocat a UA a RM este obligată să acorde dreptul de a profesa avocatura și viceversa Comisia de Licențiere a Profesiei de Avocat a UA a RM are competența de a respinge dreptul de a profesa avocatura doar în cazul în care nu sunt respectate condițiile prevăzute de lege.

Instanța constată că decizia privind admiterea în profesia de avocat sau respingerea cererii de acordare a acestui drept este **un act administrativ obligatoriu**, deoarece discreția autorității publice în acest caz este redusă la zero.

Prin urmare, aplicând la caz prevederile legale enunțate supra în raport cu probele administrate, instanța de judecată concluzionează asupra ilegalității actului emis de Comisia de Licențiere a Profesiei de Avocat în privința lui Bordan Tudor.

Conform art.224 alin.(1), lit.b) Cod administrativ, în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

Aplicând la caz prevederile legale enunțate supra în raport cu probele administrate, instanța de judecată concluzionează asupra admiterii acțiunii depuse de Bordan Tudor împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Reieșind din cele menționate, instanța va admite acțiunea reclamantului, va anula Hotărîrea Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova nr.9/2/2022 din 04.02.2022, ca ilegală și va obliga Uniunea Avocaților din Republica Moldova prin intermediul Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat să emită actul administrativ individual favorabil prin care să admită candidatura lui Bordan Tudor în profesia de avocat în temeiul art.10 alin.(2) din Legea nr.1260-XV cu privire la avocatură (în vigoare la data de 07.12.2021 data depunerii cererii nr.2996/21), deoarece, pârâtul, la adoptarea actului administrativ contestat, nu a luat în considerare faptul că la momentul depunerii cererii privind admiterea în profesia de avocat de către reclamantul Bordan Tudor la 07.10.2021 în adresa Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova, ultimul întrunea condițiile legale prevăzute art.10 alin.(2) din Legea cu privire la avocatură nr.1260-XV din 19.07.2002, urmând a fi scutit de efectuarea stagiului profesional şi de examenul de calificare.

În conformitate cu art.195, art.224 alin.(1) lit.b), art.225 Cod administrativ, art.238 - 241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e

Admite acțiunea depusă de Bordan Tudor.

Anulează Hotărîrea Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat din cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova nr.9/2/2022 din 04.02.2022, ca ilegală.

Obligă Uniunea Avocaților din Republica Moldova prin intermediul Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat să emită actul administrativ individual favorabil prin care să admită candidatura lui Bordan Tudor în profesia de avocat în temeiul art.10 alin.(2) din Legea nr.1260-XV cu privire la avocatură (în vigoare la data de 07.12.2021 data depunerii cererii nr.2996/21).

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău. Apelul se depune la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) în termen de 30 (treizeci) zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii. Motivarea apelului se prezintă la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 (treizeci) zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul ---------- Avasiloaie Tatiana

Preşedintele şedinţei, judecătoarea Tatiana Avasiloaie este în imposibilitate să semneze hotărârea motivată, luând în consideraţie faptul că prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 393/25 din 02.07.2024, a fost suspendată din funcţie.

În temeiul art.195 Cod administrativ, art.236 alin.(7) Cod de procedură civilă şi pct.1, subpct. 1.3 din Dispoziția cu privire la delegarea împuternicirilor vicepreşedinților Judecătoriei Chişinău nr. 23 din 05.04.2024, hotărârea motivată este semnată de vicepreşedinta interimară a Judecătoriei Chişinău (sediul Râşcani), Violeta Chiselița.

Vicepreşedinta interimară a Judecătoriei Chișinău
(sediul Rîșcani) Violeta Chisilița